

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXVIII. Ljubljana, 31. julija 1941-XIX.

Štev. 4.—6.

Izhaja mesečno. — Leto 1941. — Naročnina: 20 lir letno.

23.

Pomembni zgodovinski dogodki.

Odkar je izšla zadnja številka Škofijskega lista, je ljubljanska škofija doživela več sprememb kot prej v vsem stoletju.

Na cvetno nedeljo, 6. aprila, se je vnela vojska med Italijo in Nemčijo na eni strani in Jugoslavijo na drugi strani. Na veliki petek, 11. aprila, so italijanske čete mirno zasedle del škofije in mesto Ljubljano, dočim so vso Gorenjsko in del Dolenjske ob Savi zasedle nemške oborožene sile.

V nedeljo, 20. aprila, sem v spremstvu generalnega vikarja prelata Ignacija Nadraha in stolnega dekana dr. Frančiška Kimovca obiskal novoimenovanega kraljevega komisarja Emilija Graziolija. V razgovoru z eks-celenco komisarjem sem poudaril hvaležnost duhovščine in vernikov, da je vojaštvo mirno zasedlo pokrajino, ohranilo red in pustilo svobodo ljudstvu, zlasti v verskem oziru. Kar pa se tiče sodelovanja predstavnikov Cerkve z novo oblastjo fašistične Italije, je za nas katoličane merodajna božja beseda, ki pravi: »Vsak človek bodi višjim oblastem pokoren; ni je namreč oblasti, razen od Boga, in te, ki so, so od Boga postavljene« (Rim, 13, 1). S tega stališča priznavamo oblast, ki je nad nami, in bomo po svoji vesti radi sodelovali v časno in večno korist ljudstva, med katero nas je božja Previdnost za duhovnike postavila. — V ponedeljek, 21. aprila, je Ekscelenca Emilio Grazioli vrnil obisk v škofijskem dvorcu.

Dne 3. maja je izšel kraljevi ukaz o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine!¹ S tem dekretom je postalo slovensko ozemlje, zasedeno od italijanske oborožene sile, »sestavni del kraljevine Italije in tvori Ljubljansko pokrajino« (čl. 1.). Nova pokrajina »bo imela glede na svoje strnjeno slovensko prebivalstvo avtonomen ustroj, upoštevajoč etnične značilnosti prebivalstva, zemljepisno lego ozemlja in posebne krajevne potrebe« (čl. 2.).

Ta kraljevski dekret, izdan na predlog Duceja fašizma, predsednika vlade, nam zagotavlja nemoten kulturni razvoj in svobodo verskega življenja na ozemlju ljubljanske province, ki vsa pripada ljubljanski škofiji.

Hvaležni smo Bogu, ki je Voditelju Velike Italije navdihnil misli velikodušne pravičnosti in uvidevne modrosti, s katero je Nj. Veličanstvu Kralju in Cesarju predlagal ustanovitev Ljubljanske pokrajine.

Iskreno hvaležni smo pa tudi Kralju in Cesarju ter Duceju, ki sta dalekovidno omogočila, da je ostalo jedro slovenskega naroda svobodno v veri in jeziku.

† Gregorij Rožman,
škof.

¹ Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana — Službeni list za Ljubljansko pokrajino. No. 37. Ljubljana, dne 7. maja 1941-XIX. E. F.

Govor svetega očeta Pija XII.

na praznik sv. apostolov Petra in Pavla 1941, naslovljen
po radiu na vernike vsega sveta.

Na današnji praznik sv. apostolov Petra in Pavla hitijo, dragi sinovi vesoljne katoliške Cerkve, vaše misli in vaša čustva proti Rimu z besedami cerkvene pesmi: O Roma felix, quae duorum principum es consecrata glorioso sanguine! O srečni Rim, ki s knezov dveh krvjo si mesto posvečeno...

Toda sreča Rima, ki je sreča krvi in vere, je prav tako vaša sreča. Kajti vera Rima, ki je bila potrjena tukaj na desnem in levem bregu Tibere s krvjo prvakov apostolov, je ista vera, ki je bila oznanjena vam, ki se oznanja in ki se bo oznanjevala po vsem svetu. Vi se veselite, ko mislite na Rim in ga pozdravljate, ker čutite v sebi utrip vesoljnosti svoje vere.

Pred 19 stoletji je bil cesarski Rim s krvjo prvega namestnika Kristusovega in s krvjo učitelja narodov krščen za Kristusov Rim v večno znamenje nepogrešljivega prvenstva v sveti oblasti in nezmotljivega učiteljstva vere v Cerkvi. V tej krvi so bile pisane prve strani nove veličastne zgodovine, ki govori o svetih bojih in zmagah Rima.

Ali ste se kdaj vprašali, kakšno razpoloženje in kakšen strah sta morala navdajati malo skupino kristjanov, razkropljenih po velikem poganskem mestu, potem ko so bili v hitrici pokopali telesi dveh velikih mučencev, eno ob vznožju Vatikana, drugo na Ostijski cesti? Preplašeni so se zbirali, večina v sobicah sužnjev ali revnih obrtnikov, nekateri v svojih bogatih stanovanjih, in čutili so se zapuščene kakor sirote ob tej izgubi dveh najvišjih apostolov. Bilo je v času divje nevihte, ki jo je preko mlade, porajajoče se Cerkve poslala Neronova krutost. Pred njihovimi očmi je še lebdela grozna slika gorečih človeških bakel, ki so plamenele v noči po cesarskih vrtovih in slika razmesarjenih teles, ki so trepetala po arenah in cestah. Takrat se je zdelo, kakor da bo slavila svojo zmago neusmiljena grozovitost, ko je zadela in podrla dva stebra, ki sta že samo s svojo navzočnostjo vzdrževala vero in pogum med malo skupino kristjanov. Kako so morala biti v tej zarji krvi njihova srca stisnjena od bolečine, ko so se zavedli, da so ostali brez pomoči in tolažbe onih dveh mogočnih glasnikov, prepuščeni Neronovi krutosti in silni roki rimske imperialne moči!

Toda proti železu in materialni sili tirana in njegovih hlapcev so prejeli duha moči in ljubezni, ki je bil močnejši od muk in smrti. Zdi se nam, kakor da vidimo, kako je pri naslednjem sestanku, sredi med obupanostjo versko občino, stari Lin, ki je bil prvi poklican na mesto umrlega Petra, vzel v svoje od ganotja se tresoče liste, ki so hranili dragoceno besedilo pisma, ki ga je bil poslal apostol vernikom v Mali Aziji. Počasi je bral stavke blagoslova, zaupanja in tolažbe: »Hvaljen Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki nas je po svojem obilnem usmiljenju prerodil za živo upanje po vstajenju Jezusa Kristusa od mrtvih... Tega se radujte, če je treba zdaj nekaj časa v raznoterih preizkušnjah trpeti bridkosti... Ponižajte se torej pod mogočno roko božjo... vse svoje skrbi nanj preložite, zakaj on skrbi za vas... Bog vse milosti pa, ki vas je poklical k svoji večni slavi v Kristusu Jezusu, vas bo po

kratkem trpljenju sam spopolnil, utrdil, okrepil in postavil na temelj. Njemu slava in moč na vekov veke!« (1 Pet. 1, 3, 6; 5, 6, 10.)

Tudi nam je bila, dragi sinovi, po nedoumljivem božjem sklepu, za Petrom, Linom in za sto drugimi svetimi papeži poverjena naloga potrjevati in tolažiti naše brate v Jezusu Kristusu (Lk 22, 32). Tudi mi, kakor vi, čutimo, da se nam stiska srce ob misli na vihar zla, bolečin in skrbi, ki divja danes po svetu. Gotovo: v temi nevihte ne manjka tudi tolažilnih prizorov, ki navdajajo srce z velikimi in svetimi pričakovanji. Opazovati moremo velikodušen pogum v obrambi temeljev krščanske civilizacije in zaupno pričakovanje v njihovo zmago; občudujemo nezlomljivo ljubezen do domovine, junaška dela kreposti, izvoljene duše, ki so takoj pripravljene na vsako žrtev, plemenito udanost, široko prebujenje vere in pobožnosti. Toda z druge strani vidimo, kako se je zlo, greh, zajedel v življenje posameznikov, v svetišče družine, v socialni organizem; ni več le pripuščen iz slabosti in nemoči, ampak opravičevan, povzdigovan, postal je gospodar v najrazličnejših pojavih človeškega življenja. Duh pravičnosti in ljubezni propada. Narodi so bili zgrabljeni in vrženi v prepad nesreče. Človeška telesa trgajo bombe ali ubijajo krogle. Ranjenci in bolniki napolnjujejo bolnišnice in jih zapuščajo pogosto z uničenim zdravjem, z okrnjenimi udi, onespobljeni za vse življenje. Koliko je ujetnikov, ki so daleč proč od svojih dragih, o katerih nimajo nobenih vesti. Poedince in družine izseljujejo, preseljujejo; ločeni, odtrgani so od svojih domov, v bedi blodijo, brez pomoči, brez možnosti, da bi si prislužili košček kruha. Te nesreče ne zadevajo samo vojakov, ampak pritiskajo tudi na cela ljudstva, starčke, žene, otroke, najnedolžnejše, najmiroljubnejše, ki so brez obrambnih sredstev. Blokade in protiblokade skoraj povsod še večajo težave pri preskrbi živeža, tako da se tu in tam že kruto čuti lakota. Poleg tega prenaša ponekod toliko naših dragih sinov, duhovnikov, redovnikov in laikov nedopovedljivo trpljenje, križe in preganjanje zaradi Kristusovega imena, zaradi svoje vere in svoje zvestobe do Cerkve, zaradi svoje svete duhovniške službe! Skrb za one, ki trpijo, ne dovoli, da bi te težave in bridkosti razkrili v vseh njihovih žalostnih in pretresljivih podrobnostih.

Ob tolikšnem kupu zla, ob tolikih nevarnostih za krepostno življenje in ob preizkušnjah vseh vrst se zdi, da se človeški razum in človeška sodba ne najdetata več. Morda se je v srcu tega ali onega med vami porodila grozna misel dvoma, ki je že ob smrti dveh apostolov skušala in begala nekatere manj trdne kristjane: Kako more Bog vse to dopustiti? Kako je mogoče, da Bog, ki je vsemogočen, neskončno moder in neskončno dober, pripusti toliko zla, ko bi ga mogel tako lahko preprečiti!? Na usta sili človeku beseda sv. Petra, ko je bil še slab, ob napovedi trpljenja: »Nikakor, Gospod, to se ti ne sme zgoditi!« (Mt 16, 23.) Ne, moj Bog — tako mislijo — ne Tvoja modrost, ne Tvoja dobrota, ne Tvoja čast ne morejo dovoliti, da bi zlo in sila v toliki meri vladala v svetu, se ti rogala in se bahala ob Tvojem molku! Kje je Tvoja moč, kje Tvoja previdnost? Mar bomo morali res zdvorniti ali nad Tvojim božjim vladanjem, ali pa nad Tvojo ljubeznijo do nas?!

»Ne misliš na to, kar je božjega, ampak kar je človeškega!« (Mt 16, 32) je odgovoril Kristus Petru, kakor je bil govoril po preroku Izaiju Judovskemu narodu: »Moje misli niso vaše misli, vaša pota niso moja pota.« (Iz 55, 8.)

Vsi ljudje so pred Bogom kakor otroci, vsi, tudi najgloblji misleci in najizkušenejši vodje narodov. Oni presojujejo dogodke s pogledom, ome-

jenem po času, ki mine, beži in se več ne vrne; Bog pa nasprotno zre nanje z višine in z negibnega središča večnosti. Pred svojimi očmi imajo ljudje le ozek razgled na maloštevilna leta, Bog pa ima pred seboj celoten pogled na vsa stoletja. Ljudje ocenjujejo človeška dogajanja po njihovih najbližjih vzrokih in po neposrednih učinkih, Bog pa vidi tudi oddaljene vzroke in daljnje učinke. Zadovoljni so, ko zasledijo to ali ono poedino odgovorno roko, Bogu pa je odkrito vse skrivnostno in zamotano stekanje raznih odgovornih činiteljev, ker njegova vzvišena Previdnost ne izključuje svobodne volje slabih in dobrih človeških odločitev. Ljudje bi radi, da bi se pravica takoj uveljavila in se pohujšujejo nad minljivo močjo božjih sovražnikov, nad trpljenjem in ponižanjem dobrih. A nebeški Oče, ki v luči svoje večnosti objema, pregleda in vodi dogodke časov, Bog, ki je blažena Trojica, polna sočutja s človeškimi slabostmi, nevednostmi in nepotrpežljivostmi, ki pa preveč ljubi ljudi, da bi ga mogle njihove krivde spraviti s potov njene modrosti in ljubezni, ta Bog pusti in bo še naprej pustil vzhajati svoje sonce nad dobrimi in hudobnimi, deževati nad pravičnimi in krivičnimi (Mt 5, 45); še bo vodil naprej njihove otroške korake s trdnostjo in nežnostjo, samo da bi se dali voditi od Njega in da bi zaupali v moč in modrost Njegove ljubezni do nas.

Kaj se pravi zaupati v Boga?

Zaupati v Boga se pravi prepustiti se z vso močjo volje, podpirane od milosti in ljubezni, vključ vsem dvomom, ki jih prišepetavajo nasprotni videzi, božji vsemogočnosti, modrosti in njegovim neskončni ljubezni. Zaupati vanj se pravi verovati, da nič na svetu ne uide njegovi Previdnosti, tako na splošno, kakor v podrobnostih; da se nič velikega in ne majhnega ne zgodi, česar bi Previdnost božja naprej ne videla, hotela ali dopustila, česar ne bi usmerila proti višjim namenom, ki so na tem svetu vedno namenjeni ljubezni do ljudi. Zaupati se pravi verovati, da more Bog včasih dopustiti tu na zemlji za nekaj časa nadvlado brezverstva in brezboštva, žalostno otplost čuta pravičnosti, kršitve prava, muke nedolžnih in miroljubnih ljudi, ki so brez obrambe, brez opore. Zaupati se pravi verovati, da Bog včasih tako dopusti, da pridejo po zlobi ljudi nad poedince in nad narode preskušnje, s katerimi Bog po načrtu svoje pravičnosti kaznuje grehe, očiščuje po zadostilnem trpljenju v tem življenju osebe in narode in jih po tej poti spet privede k sebi; a isto zaupanje zahteva, da obenem tudi verujemo, da je ta pravičnost na zemlji pravičnost Očeta, katero navdihuje in vodi ljubezen. Kakor se morda zdi roka božjega kirurga trda, kadar reže z nožem v živo meso, jo vendar nagiba in vodi vedno le skrbna ljubezen in le zaradi prave koristi za poedince in narode se posluži Bog takega bolečega postopanja. Končno pomeni zaupati v Boga verovati, da bosta pekoča ostrina preskušnje kakor tudi zmagoslavja zla tu na zemlji trajala le nekaj časa, da bo prišla ura Boga, ura usmiljenja, ura svetega veselja, ura nove pesmi osvobojenja, radosti in veselja (Ps 96), ura, v kateri bo vsemogočna roka nebeškega Očeta z nevidnim migom zaustavila in razgnala nevihto, ki jo je pustila za hip zdivjati preko ubogega človeštva. Po potih, nedostopnih človeškemu umu in človeškim upom, bodo narodom vrnjene pravica, tihoča in mir.

Dobro vemo, da se pojavi za one, ki nimajo pravega čuta za božje reči, največja težkoča, ko vidijo toliko nedolžnih ljudi, ki so vrženi v isti vihar, ki premetava grešnike. Ljudje ne ostanejo brezbrizni, kadar nevihta, ki ruje ogromna drevesa, lomi obenem tudi ponižne cvetlice, ki so se razcvetele ob njihovem vznožju le, da bi delile svojo lepoto in svoj vonj zraku, ki jih obdaja. Pa vendar so tudi te cvetlice in njih vonj

delo božje, delo njegove čudovite umetnosti. Če je On dovolil, da katero teh cvetic ugrabi vrtnec vetrov, mar ni mogel morda določiti žrtvi te tako nedolžne stvarce poseben namen, skrit človeškemu očesu, pa vendar koristen v ekonomiji zakonov, s katerimi urejuje in vlada naravo! Koliko bolj bosta njegova vsemogočnost in njegova ljubezen v dobro obrnili usodo človeških bitij, čistih in brez krivde!

Zaradi vere, ki je v človeških srcih oslabela, zaradi uživanja željnosti, ki oblikuje in očaruje življenje, so ljudje začeli smatrati za zlo, za absolutno zlo, vse fizične nesreče na zemlji. Pozabili so, da se pojavi trpljenje ob zarji človekovega življenja in da ga spremlja od prvih smehlajev v zibki. Pozabili so, da je največkrat trpljenje odsvit križa s Kalvarije na pot vstajenja; pozabili so, da je križ pogosto božji dar, potreben, da moramo božji pravičnosti nuditi tudi mi svoj del zadostitve; pozabili so, da je samo eno pravo zlo: krivda, ki žali Boga; pozabili so na apostolove besede: »Trpljenje sedanjega časa se ne da primerjati s slavo, ki se bo razodela nad nami.« (Rim 8, 18.) Pozabili so, da se moramo ozirati na začetnika in dopolnitelja svoje vere, Jezusa, ki je mesto veselja, ki ga je čakalo, pretrpel križ (Hebr 2, 12).

H Kristusu, na Golgati križanemu, ki je moč in modrost, se obrača vse vesoljstvo. Nanj sta se ozirala v neizmernih stiskah pri širjenju evangelija, prvaka apostolov, ko sta živela s Kristusom križana, in ko sta umirala, Peter na križu, Pavel pod rabljevim mečem, sta nam postala vzora, učitelja in priče, da je v križu moč in rešitev, da ni mogoče živeti v Kristusovi ljubezni brez trpljenja. K temu križu, iz katerega svetijo pot, resnica in življenje, so se ozirali prvi rimski mučenci in prvi kristjani v uri trpljenja in preganjanja. Tudi vi, dragi sinovi, se v svojih bridkostih tja obračajte! Našli boste tam ne samo moč, da jih boste vdano vzeli nase, ampak da jih boste vzljubili, se ponašali s njimi, kakor so jih vzljubili in se z njimi ponašali apostoli in svetniki, naši očetje in starejši bratje, ki so bili ustvarjeni iz istega mesa in nadeti z isto občutljivostjo. Glejte na svoje trpljenje in na svoje stiske preko bolečin Križanega, preko trpljenja Device, ki je bila najbolj nedolžna med ustvarjenimi bitji, pa tudi najbolj deležna božjega trpljenja, in razumeti boste mogli, da je podobnost z božjim Sinom, Kraljem bolečin, najzvvišenejša in najvarnejša pot v nebesa in do zmage.

Ne glejte samo na trnje, ki vas rani in vam povzroča bolečine, ampak mislite tudi na zasluženje, ki vzraste iz vašega trpljenja kakor roža za nebeški venec. Z božjo milostjo boste našli pogum in moč onega krščanskega junaštva, ki je žrtev pa obenem zmaga in mir, ki vsak razum presega. To je junaštvo, ki ga ima vera pravico od vas zahtevati.

Končno (ponovili bomo besede sv. Petra) »bodite vsi enih misli, sočutni, bratoljubni, milosrčni, ponižni: ne vračajte hudega za hudo, ne sramotenja za sramotenje, marveč blagoslavljajte... da se bo v vsem slavil Bog po Jezusu Kristusu, ki ima slavo in moč na vekov veke.« (1 Pet 3, 8—9, 4, 11.)

Toda če vzvišeni nauki krščanstva tako dvigajo naše misli, pa čutimo tudi na dnu svojega srca, kako se dih vseh naših sinov družijo z našim v skupno prošnjo do Boga, da bi v tako težki uri zgodovine naše življenje odgovarjalo naši veri.

Nate mislimo, o dragi Rim, dvakrat naša domovina, izraz večnega sklepa, ki si navajen nositi s tako visoko zavestjo največje naloge v življenju Cerkve; tebe predvsem blagoslavljamo, prepričani, da ne boš zatajil v tej uri, v pravi moči in v izvrševanju dobrih del, svoje vere, ki te je

postavila za učitelja na svetu in za veličastnega narodom krščanskega mišljenja.

S teboj blagoslavljam ves italijanski narod. S privilegijem, da ima v svoji sredi središče cerkvene edinosti, kaže jasna znamenja previdnostnega božjega poslanstva; spomeniki njegovega trpljenjapolnega pa slavnega življenja dolgih stoletij razodevajo njegove neoskrunjene slavne krščanske tradicije.

Končno pošiljamo vsemu svetu, kjer koli se nahajajo naši sinovi, ki so nam vsi enako dragi, svoj blagoslov. Pri tem pa nam srce v prsih trepetaja ob misli na one narode, ki najbolj trpijo zaradi sedanje krvoločne nesreče, ki je napolnila zemljo že s tolikšno žalostjo in s tolikimi solzami. Tudi nočemo iz svojih molitev izključiti onih, ki so še daleč proč od Cerkve, da bi slišali njen nujni materinski klic in da bi tudi oni pri njej iskali rešitve in miru.

Vse vas priporočamo Bogu v Jezusu Kristusu, ki je vse odrešil. In v njegovem imenu, z oblastjo sv. apostolov Petra in Pavla, katerih mučeništvo in zmago danes praznujemo, podelimo vsem iz srca apostolski blagoslov.

Ta govor sv. očeta naj se vernikom prečita s prižnice.

25.

Govor papeža Pija XII. o moči dobre molitve.

I.¹ — Koliko stvari hočete sprostiti od Boga v teh dneh vaših pobožnih obiskov v velikih rimskih svetiščih. Ti obiski so prava sveta romanja, kakor je tudi življenje tu na zemlji romarska pot proti Bogu, ki vodi skozi vesele in žalostne dni. Vi hodite sedaj v jutru veselja. Pred svetimi oltarji ste molili zase, za vaše družinske ognjišče, ki ste si ga bili pravkar ustanovili, za malčke, ki vas bodo prišli razveseljevati. Zemlja, na katero ste stopili, je znamenita. Po njej so hodili v teku stoletij tisoči narodov, milijoni romarjev; tudi sami sveti mučenci, katere ste počastili v katakombah, bazilikah in cerkvah, so stopali po njej. Apostol Janez jih je slišal klicati na glas: »Doklej, Gospod, Sveti in Resnični, ne boš sodil in maščeval naše krvi nad onimi, ki prebivajo na zemlji? In bilo jim je rečeno, naj počakajo še malo, dokler se ne dopolni število njihovih sohlapecev in bratov.« (Skr. raz. 6, 10.) Tudi oni prosijo, a za Gospoda še ni prišla ura uslišanja. Nezlomljivo upanje imajo v božjo obljubo: gotovo bodo uslišani, kakor so bili uslišani v zmagi svoje vere pred obličjem tiranov. Tudi vi ste prosili. Imeli ste zaupanje v Boga in sedaj vidite uresničene vaše prošnje, s katerimi ste se bili morda dolgo obračali proti nebu, da bi dosegli milost te svete zakonske združitve, po kateri ste hrepeneli in v kateri ste našli svojo srečo.

Res, da molimo s pravim zaupanjem, nam najbolj pomaga osebna izkušnja o moči molitve, ko smo doživeli, da nas je dobrotna Previdnost uslišala in nam podelila vse, za kar smo jo prosili. Toda večkrat se zgodi tudi nam, kar se je zgodilo mučencem naših oltarjev: Previdnost božja nam naroči, naj potrpiamo do časa, ki ga je ona določila. Mnogim se zaupanje povsem omaje, ko vidijo, da njihova prošnja ni takoj uslišana. Ne znajo potrpeti, kadar se jim zdi, kakor da bi bil Bog gluha za njihove prošnje. Ne,

¹ Govoril novoporočencem v avdienci dne 2. julija 1941.

nikar ne zgubite nikoli svojega zaupanja v onega Boga, ki vas je ustvaril, ki vas je ljubil prej kakor ste ga mogli vi ljubiti, ki vas je naredil za svoje prijatelje. Mar ni svojsko prijateljstvu, da oni, ki ljubi, hrepeni, da bi bila uslišana želja ljubljenega, ker prav njemu hoče vse dobro in popolno? Mar ne ljubi Bog svojih ustvarjenih bitij? Mar se ne pravi ljubiti hoteti dobro? Vse dobro stvari pa izvira iz božje Dobrote. (Sv. Tomaž Akv. Summa eo. gen. III, 95.)

Zaupajte v Boga: »nikdar milosti božje niso zakasnile« (Petrarca, Trionfo dell'Eucaristia, 13). In vendar se zdi mnogim, ki molijo, da Bog s svojimi milostmi preveč odlaša. To, za kar prosijo, se jim zdi dobro, koristno, potrebno, in sicer ne samo za telo, ampak tudi za dušo, bodisi svojo ali pa svojih dragih. Vneto prosijo cele tedne, mesece celo, a nič niso dosegli. Oni materi se zdravje, za družino tako potrebno, še ni vrnilo. Ta sin in ona hči, katerih življenje ogroža njihovo večno srečo, se še nista vrnila na boljša pota. Materialne stiske, ki vznemirjajo starše in jih navdajajo s skrbjo, kako zagotoviti otrokom košček kruha, se ne manjšajo, ampak še celo rastejo, so vedno bolj trde in grozeče. Vsa Cerkev z vsemi narodi množi svoje molitve, da bi dosegla konec nesreč, ki zadevajo veliko človeško družino. In vendar se obojavlja nastopiti pravičen mir, ki ga želimo, prosimo in po katerem vzdihujemo s tako živimi prošnjami, mir, ki se zdi tako potreben za blagor vseh, tudi za srečo duš samih.

Pod težo takih razmišljanj se mnogi ozirajo razočarani na svete oltarje, pred katerimi molijo ljudje. Morda se tudi pohujšujejo in strmijo nad besedami svete liturgije, ki venomer ponavlja in oznanja obljube božjega Odrešenika: »Kar koli boste v molitvi prosili z zaupanjem, boste prejeli« (Mt 21, 22). »Prosimo in se vam bo dalo . . . Vsak, kdor prosí, prejme« (Mt 7, 7). »Kar koli boste prosili Očeta v mojem imenu, bom storil . . . Resnično, resnično povem vam: Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal« (Jan 14, 13; 15, 15; 16, 23). Mar bi mogle biti obljube Zveličarjeve bolj izrazite, bolj jasne in slovesne? Ali ne bodo morda nekateri celo občutili v njih bridko zasmehovanje ob božjem molku na njih prošnje?

Toda Bog ne vara in ne more varati. To, kar je obljubil, bo izpolnil, kar je rekel, bo storil. Dvignite glave, dragi sinovi in hčere ter poslušajte, kaj uči veliki učitelj sv. Tomaž Akv. (Summa eo. gen. III. 96), ko razlaga, zakaj Bog ne usliši vedno naših prošenj: Bog usliši prošnje razumnih bitij, v kolikor jim dobro hoče. Toda zgodi se včasih, da to, za kar prosimo, ni zares dobro, ampak le na videz, v resnici pa je celo slabo. Take molitve torej Bog ne more uslišati. Zato je zapisano: »Prósite in ne prejemate, ker prosite slabo« (Jak. 4, 3). Vi želite, prosite, ker se vam zdi ono, za kar prosite, dobro. Bog pa vidi dalj kakor vi, kaj je ono, po čemer hrepenite. Često se zgodi — nadaljuje isti veliki učitelj, da kdo prav iz prijateljstva odkloni to, za kar ga prijatelj prosí, ker ve, da bi mu škodovalo ali da bi mu nasprotna stvar bolj koristila. Tako zdravnik često ne dovoli bolniku, kar ga prosí, ker ve, da mu ne bi pomagalo pri telesnem ozdravljenju. Tako se ne smete čuditi, če Bog, ki iz ljubezni do razumnih bitij usliši v molitvah izražene prošnje, včasih ne ugodí prošnji onih, ki jih posebno ljubi, ampak da stori to, kar jim je v resnično korist. Zato ni odvezl sv. Pavlu trna v njegovem mesu (Kor. 12, 7) — zelo verjetno je bila to nadležna telesna bolezen —, čeprav ga je za to trikrat prosil, ker je bilo tako zanj koristno, da je ostal ponižen. Na ta način veliki apostol ni bil uslišan po svoji volji, ker ga Bog te nadloge ni osvobodil, bil pa je uslišan tako, kakor mu je bilo v zveličanje. Bog mu je obljubil, da ga bo krepil s svojo milostjo, da bo tako svoj zaželeni cilj dosegel s še večjim zaslužjem; tako ga je Bog uslišal na še popolnejši način.

Bodi čuječ, vernik, — opominja sv. Avguštín — in pazno poslušaj, kaj uči božji Učitelj: Kadar prosite, česar želite, ne prosite kakor koli, ampak v mojem imenu! Katero je Njegovo ime? Jezus Kristus. Kristus pomeni kralj, Jezus pomeni Odrešenik. Gotovo nas ne bo rešil kateri koli kralj, ampak le Kralj Odrešenik. Kadar torej kaj prosimo, kar bi nasprotovalo našemu zveličanju, ne prosimo v Odrešenikovem imenu. Vkljub temu je On naš Odrešenik, ne samo kadar stori to, za kar ga prosimo, ampak tudi kadar ne stori; kajti s tem, da ne izpolni naše prošnje, katera je v škodo našega zveličanja, se še bolj pokaže kot Odrešenik. Mar ni On nebeški zdravnik za večno zveličanje?! On ve, kaj nam koristi in kaj nam škoduje na poti v nebesa. On ni samo Odrešenik, ampak tudi naš dobri Učenik. V molitvi, ki nas jo je naučil, je povedal, česa naj prosimo. S tem pa nas je tudi opozoril, da ne prosimo v njegovem imenu takrat, kadar si želimo nekaj, kar je izven njegovega naročila. Jezus, Odrešenik in Učitelj, pozna čas, ki je primeren, čas zveličanja; zato nas ne usliši vedno takrat, ko ga prosimo, čeprav ga prosimo v njegovem imenu. Podeli pa nam zaproseno ob svojem času. Če odlaša, nas ne zavrne (Sv. Avguštín, In evang. Joann. tract. 73, n. 3—4, Migne PL 35, 1825—26).

Torej v Jezusovem imenu pošiljajmo Bogu svoje prošnje, kajti nobeno drugo ime pod nebom ni dano, da bi se mi mogli v njem zveličati (Dej. ap., 4. 12). To je ime, ki napravi naše prošnje pri Bogu močne in uspešne, ki stori, da naše dobre želje povzročijo ono, kar je Bog v svoji Previdnosti odločil, da bomo s svojimi prošnjami dosegli. Naša molitev ne spremeni načrta, ki ga je Bog nespremenljivo načrtal, ampak ga izpolni, ker je Bog v svojem previdnostnem načrtu podelitev te zaprosene dobrote navezal prav na našo molitev. Tako je mogel reči sv. Alfonz Lig. (O velikem sredstvu molitve, proti koncu), da se oni, ki moli, zveliča, oni, ki ne moli, pa pogubi. Trditi, da molitev ni potrebna za to, da pri Bogu to in ono dosežemo, češ ker je načrt božje Previdnosti itak nespremenljiv, bi se reklo — tako pripominja angelski učitelj — trditi, da ni treba hoditi, da pridemo na določen kraj, da ni treba jesti, da se hranimo. To pa je očitvidno nesmiselno (Co. gen., III. 96).

Tako vidite, kako se uspešnost molitve druží z njeno potrebo; vidite, da niso vse molitve k Bogu opravljene v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa in zato niso vse uslišane. Recite torej Odrešeniku, kakor so prosili apostoli: »Gospod, uči nas moliti!« (Lk, 11, 1). Naj se dviga vaša prošnja kakor kadilo, dvigajo naj se vaše roke, kakor večerna daritev (Ps. 141. 2) in pride naj nad vas in nad vaše nove družine Njegova božja milost, kakor je padla rosa iz Hermona na Sionske gore (Ps. 133, 3).

II.² Naš Gospod ni nikoli obljubil, da nas bo za vsako ceno osrečil na zemlji; obljubil nam je le, kakor beremo v sv. evangeliju, da nas bo tako uslišal, kakor oče usliši svojega sina, kateremu ne bo dal v hrano, če ga bo prosil, ne kamenja, ne kače in ne škorpionja, temveč mu bo dal kruha, ribo in jajce, da mu bo v hrano in življenje. Kar nam je Jezus obljubil, da nam hoče nezmotljivo dati kot sad naše molitve, niso ugodnosti, ki jih ljudje večkrat prosijo zato, ker ne vedo, kaj jim je v zveličavno korist. Toda hoče nam dati svojega »dobrega duha«; kruh nadnaravnih darov, ki so nam potrebni ali koristni za naše duše; ribo, ki jo je sam pripravil kot bodoče znamenje, ki jo je dal v hrano svojim apostolom na bregovih Tiberijskega jezera; jajce kot hrano za majhne in uboge in ki je ljudje večkrat ne ločijo od zelo nevarnih kamnov, ki jih nudi satan skušnjavec, da bi jih pogubil. Ljudje se večkrat obnašajo kakor leni dečki, ki se ne brigajo za

² Govoril v avdienci dne 9. julija 1941.

to, kaj jim je v dobro in kaj bi jim bilo treba prositi. Takšne so včasih tudi njihove prošnje, ki jih naslavljajo na nebeškega Očeta. Toda Duh božji, ki s svojo milostjo deluje v naših dušah in nam navdihuje misli, ume našim prošnjam dati pravi smisel in pravo vrednost. In Oče, ki bere v globini src, z jasnostjo vidi, kaj je za našimi prošnjami in našimi željami. Njegov božji Duh prosi po nas in v nas. Take prošnje Duha, ki je v globini nas, Oče brez dvoma uslišuje.

Ali ne vidite torej, kako je Duh, ki deluje v vas, skalnato trdna opora vašemu zaupanju in vaši molitvi? Ali mar ne vidite močne vezi, s katero je vaša prošnja naravnost navezana na uslišanje! Vedite in verujte z vso dušo, da ni nobena vaša prošnja brez učinka!

Tudi tedaj ne, kadar niste prejeli ravno tistega, za kar ste prosili. Lahko ste prepričani, da niste spoznali tega, kar je v vaše resnično dobro, ali pa da vam bo Bog prošnjo uslišal v trenutku, ko bo sam spoznal za dobro in primerno. Gotovih milosti Bog ne odklanja, ampak jih le odloži za primernejši čas. In če medtem sprejmete kakšno stvar, ki je boljša in celo mnogo boljša, potem vedite, da je božji Duh, ki je v vas, prosil za vas z vašimi vzdihji in željami. To naj bo prepričanje in modrost pravega kristjana. To naj bo vodilo, podpora in luč vašim prošnjam sredi nejasnosti vere. Naj bo to luč, katera naj nikdar ne ugasne v vašem srcu, pa četudi ne boste vedno takoj uslišani. Ta luč naj vam služi, da vaš duh ne bo nikdar zbežan, ampak da bo vztrajal trden v zaupljivi molitvi.

Vprašajmo se še enkrat, zakaj tolikokrat ne prejmete, za kar prosite? Zaradi tega, ker ne sledite navdihom Svetega Duha, ki vas nagiba k molitvam; zato, ker niste vztrajni v svoji molitvi in tako ne dosežete, kar si želite. Naš Zveličar je ponovno poudaril, da je vztrajna molitev čisto gotovo uslišana, kajti kdor je vztrajen, dela tako rekoč nasilje njegovemu Srcu in ga premaga. On, ki bolj z višave in bolj od daleč motri vse stvari in njihove posledice, vidi tudi vse dobro, ki poteka za vaše duše iz tega, ker podaljšujete svoje molitve, ker ne nehate biti zaupljivi in ponižni pred njim in ker ste pogumni v veri in vztrajni. Večkrat noče kar takoj nakloniti dobrote, ki jo prosite. Kajti Bog ima sree kakor dobra mati, kakor dobra in nežna mati, ki hrani svojega otroka, pa mu večkrat kljub temu, da plaka, ne ponudi takoj hrane, ker ve, da mu bo mleko nekoliko kasneje bolje koristilo.

Naše molitve morajo biti vztrajne, pa tudi ponižne in pobožne. To je tretji pogoj, ki ga že sv. Tomaž navaja za uspešnost molitve. Katera molitev je pobožna? Gotovo ne molitve, ki so same prazne besede, izgovorjene z raztresenim sream, z razmišljeno glavo, z očmi begajočimi na vse strani. Pač pa molitev, v kateri se duša z vso zaupljivostjo zbere pred Bogom, ki je prežarjena z živo vero in globoko ljubeznijo do Boga in do svojih bratov. Je to molitev, ki je vedno Bogu dopadljiva, vedno zaslužna za večno življenje, vedno ponižna in zaupljiva. Je to molitev, ko poklekate pred križem ali pred oltarjem prečiste Device ali pred njeno podobo v vaši hiši, ne z domišljavostjo farizeja, ki se je imel za boljšega, kakor pa so bili drugi ljudje, ampak ko ste ponižni, kakor ubogi cestinar. Ob taki molitvi čutite v svojem srcu, da bo vse, kar boste prejeli, le dar božjega usmiljenja do vas.

Pobožna, vztrajna in nadnaravna molitev, s katero Boga prosite za se, bo vedno uslišana, pravi že sv. Tomaž. Kaj pa molitve, ki jih opravljate za svoje drage, za sorodnike, prijatelje in znance? Kaj njim koristi vaša molitev, kakšen je njen učinek pred božjim prestolom? Tukaj seveda moramo računati z možnostjo, da se človek s svojo svobodno voljo lahko upira božji milosti, kakor tudi sadovom vaših molitev. Toda skrivnost neizmerne

božjega usmiljenja premaga sleherno človeško misel in voljo in vsaka mati lahko nase obrne besede pobožnega škofa, ki jih je govoril sveti Moniki, ki je objokovala svojega sina Avgušтина in molila za njegovo spreobrnjenje: »Ni mogoče, da bi se sin tolikšnih solza mogel pogubiti.« In če vam mogoče ne bo dano v tem življenju z vašimi očmi gledati zmagoslavje milosti v dušah, za katere ste toliko molili in jokali, vendar nikar ne opustite trdnega upanja, da more tudi v tistih poslednjih skrivnostnih trenutkih ob zadnjem trpljenju umirajočega Odrešenik pripraviti in poklicati k sebi dušo, ki je delo njegovih rok. Njegova neizmerna ljubezen utegne končno vendarle zmagati in vi boste Boga hvaležno poveličevali vso večnost.

Opomba: Misli tega govora naj dušni pastirji porabijo za pridige; morejo pa govor tudi dobesedno prečitati vernikom.

26.

Devetdnevnica na čast vnebovzete Device Marije.

Z okrožnico štev. 2836 z dne 22. julija 1941 sem odredil, da se pred praznikom Marijinega Vnebovzetja letos tudi v naši škofiji vrši devetdnevnica, ki jo je kardinal-vikar ukazal za rimske cerkve, da si od Marije Vnebovzete, Kraljice angelov in svetnikov ter Srednice vseh milosti, izprosimo potrebne dejanske milosti, da bi jo mogli v življenju posnemati in biti deležni njene sreče v nebesih.

Naša škofija z verniki in duhovniki je v sedanjih razmerah božje pomoči prav posebno potrebna. Sebe in vse svoje sorojake hočemo postaviti pod posebno varstvo Matere božje, od nje izprositi zaupanje in vztrajnost ter moč za vse trpljenje, ki nas po nedoumljivem sklepu božje Previdnosti morda še čaka, da bo v naše lastno zveličanje in v spreobrnjenje grešnikov. Od Kraljice miru želimo izprositi sebi in vsemu svetu trajen pravičen mir, ki naj kmalu zasije nad svetom, polnim sovraštva in gorja.

Devetdnevnica se opravlja od 7. do 15. avgusta ali zjutraj z mašo ali popoldne ozir. proti večeru. Zjutraj se moli med mašo rožni venec, po maši pred izpostavljenim Najsvetejšim litanije Matere božje z običajnimi molitvami in z molitvijo za mir. Zvečer pa se moli pred izpostavljenim Najsvetejšim rožni venec in litanije.

Kraljica miru, izprosi nam mir!

V Ljubljani, dne 27. julija 1941.

† Gregorij,
škof.

27.

Konference Sodalitatis ss. Cordis Jesu v letu 1940.

Ljubljana: 3 konference. — Sanctificetur educatio, ne succrescat communismus (P. Alojzij Žabkar, O. Teut.). — V spomin † kanoniku Jožefu Šiški (kanonik Alojzij Stroj). — V spomin † profesorju dr. Jožefu Jeršetu (katehet Ivan Žerjav). — Confraternitas sacerdotum adoratorum (kanonik Alojzij Stroj). — Kako pridobivajmo mladino za sv. Evharistijo (profesor Maks Stanonik). — Kristusovo kraljevanje (univ. prof. dr. Franc Grivec).

Ljubljanska okolica: 10 konferenc. — Baragovo semenišče (župnik Ivan Rihar). — Pravilnik o cerkvenih taksah. — Post. — Misijonska misel in ustanova »Opus s. Petri« (univ. prof. dr. Lambert Ehrlich). — Kaj lahko duhovnik-nepevec pripomore k primernemu cerkvenemu petju (dekan Valentin Zabret). — Načrtno delo v Prosvetni zvezi (univ. prof. dr. Franc Lukman). — Listine za poroko. — Verske in bogoslužne razmere na Ruskem (Ivan Avsenek). — Zakonik ljubljanske škofije. — Bistvo jeder KA (prof. Ernest Tomec). — Potreba in način treznostnega delovanja (Janez Kalan).

Cerknica: 4 konference. — Pomen duhovnikov domačinov za misijonske dežele in »Opus s. Petri« (p. Jožef Sečnik, S. J.). — Praktično delo dušnega pastirja za misijone (župnik Viktor Turk). — O cerkvenih taksah (župnik Andrej Martinčič). — O novem Zakoniku ljubljanske škofije, posebno o štolnini. — Zakonik in liturgično življenje (kaplan Jožef Lušin).

Črnomelj: 7 konferenc. — Organizacija katoliškega delavstva (Andrej Križman). — Duhovnikovo socialno delo med kmetskim delavstvom (župnik-vikar p. Rajner Erklavec, O. Teut.). — Narodni socializem in Cerkev (dekan p. Pavlin Bitnar, O. Teut.). — Doraščajoči fantje in mi (kaplan Franc Pahulje). — Sacerdos, forma gregis (dekan p. Pavlin Bitnar, O. Teut.). — Naloga duhovnika-asistenta v KA (dekan p. Pavlin Bitnar, O. Teut.). — Razlika med Zakonikom ljubljanske škofije in dosedanjo prakso (žup. uprav. Anton Miklavčič). — KA za treznost in npravstvenost našega naroda (Janez Kalan).

Kamnik: 6 konferenc. — Dušnopastirske razmere v našem okolišu (župnik Janez Langerholz). — Proslava misijonarja Franca Pirca (dr. Jožef Gracar, C. M.). — Naš tisk splošno (Jožef Košiček) in naš tisk v dekaniji (dekan Matej Rihar). — Družba sv. Mohorja (Franc Sal. Finžgar). — Instrukcija o shranjevanju sv. Rešnjega Telesa (dekan Matej Rihar). — Stanje misijonstva med Slovenci (Ladislav Lenček, C. M.). — Organizacija delavske KA v dekaniji (župnik Janez Bešter). — Pregled in načrti za razvoj KA pri kmečki mladini (župnik Janez Francič). — Nadzorstvo dijaštva na železnicah (kaplan Ivan Caserman). — Čitanje okrožnice Pija XI. o katoliškem duhovništvu.

Kočevje: 4 konference. — Namen Sodal. ss. Cordis Jesu, nje sredstva in pota za doseganje cilja (župnik Jožef Eppich). — Marija, naša mati (župnik Alojzij Krisch). — Praktično delo dušnega pastirja za poganke misijone (župnik Jožef Gliebe). — Kdaj je postala Marija naša mati (župnik Alojzij Krisch). — Kaj Marija kot mati za nas stori (župnik Alojzij Krisch).

Kranj: 8 konferenc. — Hierarhija in vojska (vikar Franc Blaj). — Mašne rubrike (kaplan Rafael Fabiani). — Kanonična vizitacija (župnik Anton Hafner). — Duhovna obnova (p. Ludovik Lederhas, S. J.). — Sedanje stanje delavskega vprašanja pri nas (Andrej Križman). — Naša meditacija (župnik v pok. Janez Meršolj). — Resna beseda spovednikom (župnik Janez Filipič). — Stanovsko dušno pastirstvo (žup. uprav. Silvester Skebe). — Kako je danes z descendenčno teorijo (prof. Pavel Slapar). — Psihologija in verska vzgoja (prof. Pavel Slapar). — Načrt govorov za dekliške Marijine družbe (kaplan Ivan Šešek). — Kaj je za nas novega v Zakoniku ljubljanske škofije (župnik Franc Vavpetič).

Leskovec: 3 konference. — Praktično delo dušnega pastirja za misijone (kaplan Martin Gorše). — Pomen duhovnika domačina za misijonske dežele in »Opus s. Petri« (p. Stanko Dobovšek, FSC.). — Kateheza o telesnih delih usmiljenja (kaplan Jožef Pokorn). — Šolska mladina in služba božja (žup. uprav. Ivan Hrovat). — Poročilo o sinodi (dekan Franc Golob). — Pregled Zakonika ljubljanske škofije (župnik Andrej Zupanc).

Litija: 4 konference. — Predlogi pastoralnih konferenc za sinodo (dekan Anton Gornik). — Duhovnikov pogled na sedanjo vojsko (dekan Anton Gornik). — Molimo za mir! (župnik Andrej Širaj). — Razodetja Srca Jezusovega sestri Mariji Rafols v Španiji (župnik Andrej Širaj). — Verske razmere na Hrvaškem (žup. uprav. Janez Kljun). — Meditacije (župnik Andrej Širaj). — Delo za treznost (Janez Kalan).

Moravče: 4 konference. — Katoliški pokret v delavski organizaciji (Andrej Križman). — Dušni pastir in Zavod sv. Stanislava (kanonik Josip Šimenc). — KA v kmetijskih župnijah (kaplan Franc Malovrh). — Nalaganje pokore po penitencialijah v srednjem veku (župnik Pavel Podbregar). — Temeljne osnove narodnega socializma (župnik Jernej Hafner). — Nekaj smernic za delo v KA med moškimi na kmetih (kaplan Franc Malovrh). — Potek sinode in Zakonik ljubljanske škofije (prodekan Jakob Štrekelj). — Nekaj zgledov nalaganja pokore v srednjem veku (žup. Pavel Podbregar).

Novo mesto: 3 konference. — Izpraševanje ženinov in nevest (župnik Janko Komljanec). — Notranje življenje duhovnikovo (p. Lenart Kalac, OFM.). — Palestina v slikah (župnik Anton Bergant). — Naši izseljenci (Stanko Grims). — Delo za treznost (Janez Kalan).

Radovljica: 3 konference. — Poročilo o duhovniškem zborovanju v Ljubljani (žup. uprav. Anton Dodič). — O športu (župnik Franc Gornik). — Nazornost pri verouku (kaplan Franc Šoukal). — Duhovnikovo delo v društvih (kaplan Jožef Kunstelj). — Obveznost Zakonika ljubljanske škofije (župnik Martin Drole). — Nove določbe Zakonika ljubljanske škofije (dekan Jakob Fatur). — Šolska služba božja (kaplan Jožef Pogorelec).

Ribnica: 6 konference. — Kako naj izpeljemo pravila SKA (žup. uprav. dr. Franc Ambrožič). — Pij XII. in KA (žup. uprav. dr. Franc Ambrožič). — O onanizmu (kaplan Leopold Puhar). — Poročilo o svetovnem položaju (dr. Ivan Ahčin). — Sinoda in Zakonik ljubljanske škofije (župnik Jakob Ramovš). — Tečaj KA v Ribnici (dekan Viktorijan Demšar). — Liturgično življenje v župniji (župnik Jakob Ramovš).

Škofja Loka: 7 konference. — Apostolstvo sv. Cirila in Metoda (univ. prof. dr. Andrej Snoj). — Dušno pastirstvo v diaspori (prefekt Janez Kopáč). — Kateheza o izvirnem grehu, o Odrešeniku in odrešenju (župnik Franc Hiti). — Dve konferenci o KA (župnik Matej Tavčar). — Skrb dušnega pastirja za pokopališče (župnik Štefan Traven). — Molitev, naše najmočnejše orožje (župnik Jožef Kapus). — Katoliško življenje v Franciji (Stanko Grims). — Versko gibanje v Dalmaciji (don Vieko Velič).

Trebnje: 7 konference. — Poročilo o položaju (Franc Gabrovšek). — Boj komunizmu v šoli (kaplan Franc Fortuna). — KA v Italiji (dekan Ivan Tomažič). — Duhovnik in KA (župnik Franc Nahtigal). — Žosizem (kaplan Ciril Oblak). — Skrb za dijaštvo (dekan Ivan Tomažič). — Sedanji položaj izseljenstva (Stanko Grims).

Višnja gora: 5 konference. — Delo za prosveto med našo mladino (katehet Janko Žagar-Sanaval). — Nedeljsko delo in nedeljski počitek (kaplan Franc Golob). — Petje pri slovesnih mašah (ekspozit Anton Gole). — KA in struje, ki se javljajo pri nas zlasti med dijaštvom (spiritual dr. Janko Kraljič). — Skupna molitev v cerkvi (ekspozit Jožef Rozman). — Naši strežniki (župnik Viktor Švigelj). — Pomen aktivne soudeležbe vernikov pri daritvi svete maše (p. Jožef Vračko, O. Cist.). — Sodobni položaj katoliške Cerkve v srednji Evropi (p. Gebhard Wittmann, O. Cist.). — Stolnina po Zakoniku ljubljanske škofije (ekspozit Anton Gole).

Vrhnika: 4 konference. — Smernice za organizacijo KKM v KA (kaplan Franc Studen). — KA z ozirom na lastno organizacijo KKM (Tomaž Tavčar, C. M.). — Zakonik ljubljanske škofije. XII. Božja služba (kaplan

Franc Studen). — KA za нравni prerod naroda in delo za treznost (Janez Kalan).

Zagorje: 5 konferenc. — Cerkvene takse (župnik Franc Markež). — Delavske strokovne organizacije (Andrej Križman). — KA med delavstvom (župnik Franc Markež). — Ustanovitev nove dekanije v Zagorju (dekan Franc Markež). — Delo za treznost in dostojnost naroda (Janez Kalan).

Žužemberk: 6 konferenc. — ZZZ in delavsko vprašanje (Andrej Križman). — »Opus s. Petri« in delo za misijonski naraščaj (p. Stanko Dobovšek, FSC). — Praktično delo dušnega pastirja za misijone (župnik Feliks Grčar). — Poročilo o tečaju ZKKM v Ljubljani (kaplan Henrik Novak). — Škofijska sinoda (dekan Karel Gnidovec). — Vtisi na vizitacijah župnij v dekaniji (dekan Karel Gnidovec). — Spremembe in novosti v Zakoniku ljubljanske škofije (župnik Ivan Žavbi).

28.

Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1941.

V zvezi z razglasom v Škof. listu 1941 str. 21 in 22 se objavlja, da se kanonična vizitacija z birmovanjem letos ni mogla izvršiti v dekanijah Škofja Loka, Moravče, Zagorje in Litija. Pač pa se je vizitacija z birmovanjem izvršila v dekaniji Žužemberk po sledečem redu:

1. Žužemberk, v nedeljo, 15. junija;
2. Šmihel, v ponedeljek, 16. junija;
3. Zagradec, v torek, 17. junija;
4. Ambrus, v sredo, 18. junija;
5. Krka, v četrtek, 19. junija;
6. Sela pri Šumberku, v petek, 20. junija;
7. Dobrnič, v soboto, 21. junija;
8. Ajdovec, v nedeljo, 22. junija.

V Hinjah bo vizitacija in birmovanje obenem s konsekracijo velikega oltarja župnijske cerkve v jeseni.

V Ljubljani, dne 28. julija 1941.

† Gregorij,
škof.

29.

Novomašniki leta 1941.

V zvezi z razglasom v Škof. listu 1941 str. 24 se objavlja, da so bili letos v mašnike posvečeni tudi sledeči bogoslovci ljubljanske škofije:

Iz VI. letnika:

1. Karel Wolbang, roj. v Serravalle v Italiji dne 8. novembra 1913.

Iz V. letnika:

2. Stanislav Debevec, roj. v Ljubljani dne 6. decembra 1916.
3. Anton Iskra, roj. v Begunjah pri Lescah dne 27. julija 1916.
4. Alojzij Kočar, roj. v Cerkljah na Gor. dne 2. junija 1914.
5. Roman Malavašič, roj. v Št. Joštu nad Vrhniko dne 13. avg. 1915.
6. Daniel Perkan, roj. v Trnovem na Krasu dne 21. avgusta 1914.
7. Anton Strle, roj. pri Sv. Vidu nad Cerknico dne 21. januarja 1915.

Prvi je prejel subdiakonot dne 27. aprila, diakonat dne 11. maja in prezbiterat dne 29. junija. Ostali pa: subdiakonot dne 29. marca, diakonat dne 20. aprila in prezbiterat dne 29. junija 1941.

Sprejem v škofijsko duhovsko semenišče.

V škofijsko duhovsko semenišče v Ljubljani se sprejemajo mladeniči, ki so napravili zrelostni izpit na kaki srednji šoli, so popolnoma zdravi in imajo poklic za duhovski stan. Abiturienti realnih gimnazij morajo naknadno napraviti izpit iz grškega jezika, abiturienti realke pa iz latinskega in grškega jezika.

Študijska doba traja šest let, in sicer dve leti filozofije, štiri pa teologije.

Prošnja za sprejem se pošlje škofijskemu ordinariatu do 31. avgusta. Imeti mora sledeče priloge: rojstni in krstni list, birmansko potrdilo, zrelostno spričevalo, zdravniško spričevalo in na posebnem listu curriculum vitae, v katerem naj bo popisano življenje, družinske razmere in dosedanje študije prosilca. Prošnja se izroči pristojnemu župnijskemu uradu, ki ji priloži še npravstveno spričevalo in jo s svojimi pripombami pravočasno pošlje škof. ordinariatu.

Vsak prosilec naj se do 31. avgusta tudi osebno predstavi semeniškemu ravnatelju.

V Ljubljani, dne 24. julija 1941.

† Gregorij,
škof.

Mašni štipendiji in štolnina.

1. Zaradi spremenjene valute se štipendij za tihe maše določa takole:

a) za navadne tihe maše	10 lir
b) za tihe oznanjene maše	12 lir
c) za tihe maše na določen dan	14 lir
č) če je treba čakati čez uro, za vsake pol ure čakanja	2 liri
d) če je cerkev (podružnica) oddaljena, za vsako četrt ure	2 liri
- (šteje pa se samo enkratna razdalja do podružnice).

2. Glede poročne in pogrebne štolnine veljajo zneski, določeni v členih 555—556 Zak. lj. šk., a preračunani v lirah. Isto velja glede pisarniških taks.

Strogo je prepovedano zviševati ali zniževati določeni štipendij ali določeno takso.

V Ljubljani, dne 25. julija 1941.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

Večna luč.

Kjer v sedanjih razmerah ni mogoče dobiti za večno luč oljčnega olja, se sme rabiti tudi druge vrste olje, n. pr. rastlinsko olje. Kjer tudi tega ni mogoče dobiti, se sme uporabljati petrolej ali sveča. V sili se sme, dokler trajajo sedanje razmere, uporabljati tudi električna luč.

V Ljubljani, dne 26. julija 1941.

Ign. Nadrah,
gen. vihar.

33.

Pripombe k liturgičnemu direktoriju za l. 1941.

1. Die 28. junii, festo S. Irenaei Episcopi et Martyris, o mittenda est Oratio imperata Pro pace, cum in Missa S. Irenaei et in Missa »Pro pace« eadem sit secreta et fere eadem postcommunio (S. R. C. 29. febr. 1868, n. 3164).

2. Pojavil se je dvom: zakaj v liturgičnem direktoriju 12. dan julija, god sv. Mohorja in Fortunata, glavnih patronov ljubljanske škofije, ni zaznamovan s križcem, ki naj bi bil gg. župnikom opomin, naj ta dan darujejo sv. mašo »pro populo«? — Odgovor: God sv. Mohorja in Fortunata ni zapovedan praznik; zato ta dan za župnike ni dolžnosti »applicandi Missam pro populo«.

34.

Razne objave.

Škofijske pisarniške takse. Z reskriptom sv. kongregacije koncila z dne 12. februarja 1941 št. 634/41 so bile za pet let podaljšane škofijske pisarniške takse, objavljene v Škof. listu 1930, str. 14 in 15.

Celodnevno češčenje sv. Rešnjega Telesa. Ker je zaradi izpraznjenih župnij in duhovnij red celodnevnega češčenja pretrgan, se predstojništva župnijskih in kuratnih cerkva ter kapel v ljubljanski provinci vabijo, da sporoče škof. ordinariatu, katere posamezne dneve češčenja so pripravljena začasno prevzeti poleg dosedanjih dni češčenja. Razpored je razviden iz Letopisa 1935 str. 245—250.

Kolkovanje listin. Matični uradi se opozarjajo, da veljajo vsi dosednji predpisi glede kolkovanja listin. Za dokaz arijskega pokolenja se morajo izdajati pravilno kolkovani izpiski in rodbinske pole in so navadna potrdila prepovedana. Za ubožne stranke veljajo določila Pravilnika o cerkvenih taksah.

Prijava smrtnih primerov. Matični uradi se opozarjajo, da redno poročajo pristojnim občupravnim oblastem prve stopnje smrtne primere.

Tečaji duhovnih vaj za duhovnike bodo v Domu duhovnih vaj v Ljubljani: od 4. do 8. avgusta, od 18. do 22. avgusta, od 1. do 5. septembra in od 22. do 26. septembra 1941. Skupnih duhovnih vaj za duhovnike letos ne bo.

Raziskavanja. Iščejo se roj. in krstni podatki za Antonijo Kveder, roj. 7. jan. 1812, in za Marijo Poženel roj. 12. oktobra 1828. Uspeh raziskavanja naj se sporoči škof. ordinariatu.

35.

Slovstvo.

Nebeške rože VIII.: Moj vzor: Jezus, Marijin sin. Po nauku p. Chaminada spisal p. dr. Emil Neubert, S. M. Slovencem priredil dr. Joža Lovrenčič. Založba: Alojzij Stroj, Ljubljana, Pred škofijo 9. — Knjižnice bodo

veseli vsi verni Slovenci. Vodi nas v Jezusovo in Marijino šolo. Toplo priporočamo.

Josef Schrijvers, C. St. R.: **Jezus duhovniku**. V Ljubljani 1941. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. Prevedel dr. Vilko Fajdiga. — Prelepe knjige ne moremo dovolj toplo priporočiti vsem duhovnikom, da jo ponovno premišlujejo, se ob njej razgrejejo za sveto življenje in vna-mejo v novi gorečnosti za duše. Vprav v teh, za nas duhovnike tako težkih časih, nam nudijo Jezusove besede, zbrane v tej knjigi, tolažbo in za-upanje, s tem pa moč in vztrajnost do konca. Vzemi in premišluj!

Dr. Tihamer Toth: **Pomladni viharji**. Knjiga za fante. Prevedel France Jarc. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. — Svetovno znana knjiga slovitega vzgojitelja bo svetel kažipot v vihnem nastajanju vsa-kega mladega človeka. Izvrsten priročnik pa bo tudi za vsakega vzgojitelja. Prav toplo priporočamo.

Dr. Edmund Kalt, **Werkbuch der Bibel**. Erster Band: Das Alte Te-stament. Mit 86 Werkbildern, vel. 8° XVI + 583. Herder-Freiburg 1941. — Schusterjev »Handbuch zur Biblischen Geschichte« so kateheti in pridigarji dolgo časa rabili kot priročnik za kateheze in pridige po sv. pismu. Dasi je v mnogih izdajah skušal ostati na stopnji sodobnosti, so se v zadnjih 15 letih razmere, mišljenje in življenje toliko spremenile, da ta priročnik za sodobnega vodnika v sv. pismu ni bil več sposoben. Dr. Kalt je skušal to vrzel v praktični svetopisemski literaturi izpolniti. In reči se mora, da mu je uspelo. Ob njegovem delu se odpira razumevanje sv. pisma stare zaveze vprav za današnje težke probleme; za stiske naših dni odpira razumevanje skrivnostnih potov božjih. Ko sami obilne tolažbe potrebu-jemo in jo po svojem poklicu moramo drugim dajati, bo ta knjiga izvrsten pripomoček. V vsaki duhovski knjižnici bo nad vse dobrodošla, in če bo pridno uporabljena, bo tudi mnogo dobrega storila pri katezezi, pridigi in v jedrnih krožkih Katoliške akcije.

P. Benedikt Baur, OSB.: **Rasvijetli se!** I. in II. del. Hrvatski prevod. Založila Franjevačka prokuratura v Zagrebu, Kaptol 9. Lepa liturgična premišljevanja toplo priporočamo.

Knjižice salezijanske družbe: št. 176: Mati vzgojiteljica; št. 177: Mož bolečin; št. 178: Naše pribežališče; št. 179: Luč sveta; št. 180: Dolores; št. 181: Dekleta; št. 182: Zakaj... — Priporočamo.

Št. 2696.

36.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisuje Lambergov kanonikat pri stolnici sv. Ni-kolaja v Ljubljani. Za kanonikat morejo v smislu ustanovnega pisma pro-siti tisti duhovniki, ki imajo doktorat iz bogoslovja ali cerkvenega prava. Vide etiam Škof. list 1934, str. 93.

Nadalje se razpisuje župnija Trebelno v trebanjski dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je poslati na škof. ordinariat do 15. sep-tembra 1941.

V Ljubljani, dne 26. julija 1941.

† Gregorij,
škof.

Škofijska kronika.

Pregled sedanjega stanja ljubljanske škofije. Ozemlje ljubljanske škofije je razdeljeno v dva dela. En del pripada ljubljanski provinci v Kraljevini Italiji, drugi del Nemčiji. Na ozemlju Italije je 134 župnij, na ozemlju Nemčije 142.

Zavod sv. Stanislava. Z odlokom Visokega komisariata za Ljubljansko provinco z dne 8. julija 1941, št. IV. 1915/2, je bil odobren prenos škof. klasične gimnazije iz Št. Vida v Ljubljano.

Prezentiran je bil na župnijo Rakitna Ignacij Kunstelj, upravitelj te župnije.

Podeljena je bila župnija Polica Jankotu Dolencu, župniku na Trebelnem.

Imenovani so bili: Janko Preželj, kaplan v Št. Janžu, za upravitelja te župnije; Janez Kljun, upravitelj župnije Hotič, za upravitelja župnije Golo; Ignacij Groblar, duhovnik lavantinske škofije, za upravitelja župnije Planina pri Črnomlju; Peter Flajnik, župnik in dekan v Kočevju, za soupravitelja župnije Koprivnik pri Kočevju, Jožef Gnidovec, beneficiat v Vogljah, za beneficiata v Žužemberku.

Premeščeni so bili: Filip Žakelj, prefekt v Zavodu sv. Stanislava, za kornega vikarja in kaplana pri stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani; Ivan Janež, prefekt v Zavodu sv. Stanislava, za kaplana v Žužemberk; dalje kot kaplani: Vinko Zaletel iz Tržica v Trnovo v Ljubljani, Jožef Snoj iz Tržiča k Sv. Jakobu v Ljubljano, Ivan Dolšina iz Šenčurja pri Kranju na Trebelno, Leopold Klančar iz Smlednika na Trebelno, Rafael Fabiani iz Kranja v Dobropolje, Viktor Schweiger iz Križev v Št. Lovrenc, Avguštin Žavbi iz Žirov v Planino pri Rakeku in Alojzij Sterle iz Šmihela pri Nov. mestu v Sv. Križ ob Krki.

Nameščeni so bili semeniški duhovniki kot kaplani: Viktor Bratulič v Borovnici, Franc Brulec v Št. Rupertu, Jožef Cukale v Gor. Logatecu, Boris Fenc v Cerknici, Anton Grčman v Rovtah, Stanislav Kapš v Dolenji vasi pri Ribnici, Vinko Kastelic v Št. Jerneju, Franc Kunstelj na Mirni, Franc Malovrh v Škocjanu pri Turjaku, Franc Pezdir v Kostanjevici, Anton Pogorelec v Fari ob Kolpi, Jernej Svete na Krki, Anton Šinkar v Mirni peči, Bogomil Škerlavaj v Dragatušu, Alojzij Šparovec v Šmihelu pri Novem mestu, Ludvik Tomazin na Blokah, Janez Urbanč v Stopičah, Venceslav Vrtačnik v Škocjanu pri Mokronogu in Karel Wolbang (novomašnik) v Šmihelu pri Novem mestu.

Promovirana sta bila na teološki fakulteti v Ljubljani za doktorja bogoslovja: Metod Mikuž, kaplan v Šmartnem pri Litiji, dne 17. aprila 1941 in Anton Strgačič, duhovnik šibenske škofije, dne 26. maja 1941. Dne 17. julija 1941 pa na Gregorijani v Rimu Karel Vladimir Truhlar.

Konkurzni izpit je dovršil Ivan Pavlin, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani.

Ordinacije. Višje redove so prejeli: Subdiakonats dne 12. januarja, diakonat dne 8. marca in prezbiterat dne 6. aprila 1941: bogoslovci VI. letnika: Peter Križaj, Franc Kunstelj, Alojzij Šparovec in Ivan Vodopivec ter Anton Hočevnar iz beograjske nadškofije. — Subdiakonats dne 12. januarja, diakonat dne 8. marca in prezbiterat dne 7. junija 1941: Fr. Modest Golja, O. Teut. — Subdiakonats dne 8. marca, diakonat dne 6. aprila in prezbiterat

dne 20. aprila 1941: Franc Germovnik, Jožef Mejač in Anton Soklič, vsi C. M. — Subdiakonat dne 29. marca, diakonat dne 20. aprila in prezbiterat dne 29. junija 1941: bogoslovci V. letnika: Stanislav Debevec, Anton Iskra, Alojzij Kočar, Roman Malavašič, Daniel Perkan in Anton Strle. — Subdiakonat dne 27. aprila, diakonat dne 11. maja in prezbiterat dne 29. junija 1941: bogoslovec VI. letnika: Karel Wolbang. — Subdiakonat dne 12. januarja, diakonat dne 7. junija in prezbiterat dne 29. junija 1941: Mihael Brünc, Soc. Sal. — Subdiakonat dne 11. maja, diakonat dne 7. junija in prezbiterat dne 29. junija 1941: Jožef Kreslin, Jožef Peterlin, Janez Pučko, Jakob Turšič in Izidor Tušek, vsi Soc. Sal. — Subdiakonat dne 7. junija, diakonat dne 6. julija in prezbiterat dne 13. julija 1941: Franc Sodja, C. M. — Samo subdiakonat dne 8. marca 1941: Fr. Celestin Teklič, O. F. M. — Samo prezbiterat: dne 6. aprila 1941 Fr. Bernard Czogalla, O. Cart., in dne 13. julija 1941 Fr. Lanuin Fischer, O. Cart.

Umrli so: Dr. Franc Kulovec, minister za gradbe v Beogradu, dne 6. aprila 1941 v starosti 58 let; Jakob Benedičič, župnik v pokoju, v Šmartinu pri Kranju dne 19. aprila 1941 v starosti 69 let; Karel Plot, župnik v Št. Janžu, dne 23. aprila 1941 v starosti 43 let; p. Rafael Bogataj, O. M. Cap., v Ljubljani dne 26. maja 1941 v starosti 62 let; Anton Znidaršič, župnik v pok., v Št. Vidu pri Stični dne 10. junija 1941 v starosti 80 let (pokopan v Dobropoljah); Anton Jemec, župnik v pok., v Mengšu dne 14. junija 1941 v starosti 78 let (pokopan v Davči); Avgust Schauer, župnik v Koprivniku pri Kočevju, v Ljubljani dne 1. julija 1941 v starosti 70 let (pokopan v Poljanah pri Toplicah) in dr. Alojzij Zupan, stolni kanonik v Ljubljani, v Mirni peči dne 5. julija 1941 v starosti 51 let (pokopan v Ljubljani). Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 31. julija 1941.

† **Gregorij,**

škof.

Jože Jagodic,

škof. kancler.

Vsebina: 23. Pomembni zgodovinski dogodki. — 24. Govor sv. očeta Pija XII. na praznik sv. Petra in Pavla 1941. — 25. Govor papeža Pija XII. o moči dobre molitve. — 26. Devetdnevica na čast vnebovz. D. M. — 27. Konference Sodal. ss. C. J. v l. 1940. — 28. Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1941. — 29. Novomašniki l. 1941. — 30. Sprejem v škof. duh. semenišče. — 31. Mašni štipendiji in štolnina. — 32. Večna luč. — 33. Pri-pombe k liturgičnemu direktoriju za l. 1941. — 34. Razne objave. — 35. Slovstvo. — 36. Konkurni razpis. — 37. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).